ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2016/946 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουνίου 2016

για τη θέσπιση προσωρινών μέτρων στον τομέα της διεθνούς προστασίας υπέρ της Σουηδίας σύμφωνα με το άρθρο 9 της απόφασης (ΕΕ) 2015/1523 και το άρθρο 9 της απόφασης (ΕΕ) 2015/1601, για τη θέσπιση προσωρινών μέτρων στον τομέα της διεθνούς προστασίας υπέρ της Ιταλίας και της Ελλάδας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 78 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ([1]),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), εφόσον ένα ή περισσότερα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν επείγουσα κατάσταση, λόγω αιφνίδιας εισροής υπηκόων τρίτων χωρών, το Συμβούλιο μπορεί να εκδίδει, μετά από πρόταση της Επιτροπής, προσωρινά μέτρα υπέρ του εν λόγω κράτους μέλους ή των εν λόγω κρατών μελών, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

(2) Σύμφωνα με το άρθρο 80 της ΣΛΕΕ, οι πολιτικές της Ένωσης στον τομέα των συνοριακών ελέγχων, του ασύλου και της μετανάστευσης και η εφαρμογή τους πρέπει να διέπονται από τις αρχές της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών, ενώ οι πράξεις της Ένωσης που θεσπίζονται στον τομέα αυτό πρέπει να περιέχουν κατάλληλα μέτρα για την εφαρμογή της εν λόγω αρχής.

(3) Βάσει του άρθρου 78 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο εξέδωσε δύο αποφάσεις για τη θέσπιση προσωρινών μέτρων στον τομέα της διεθνούς προστασίας υπέρ της Ιταλίας και της Ελλάδας. Σύμφωνα με την απόφαση (ΕΕ) 2015/1523 του Συμβουλίου ([2]), 40 000 αιτούντες διεθνή προστασία πρέπει να μετεγκατασταθούν από την Ιταλία και από την Ελλάδα στα άλλα κράτη μέλη. Σύμφωνα με την απόφαση (ΕΕ) 2015/1601 του Συμβουλίου ([3]), 120 000 αιτούντες διεθνή προστασία πρέπει να μετεγκατασταθούν από την Ιταλία και από την Ελλάδα στα άλλα κράτη μέλη.

(4) Σύμφωνα με το άρθρο 9 της απόφασης (ΕΕ) 2015/1523 και με το άρθρο 9 της απόφασης (ΕΕ) 2015/1601, σε περίπτωση κατάστασης επείγουσας ανάγκης η οποία προκαλείται λόγω της αιφνίδιας εισροής υπηκόων τρίτων χωρών σε ένα κράτος μέλος, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μπορεί να θεσπίσει προσωρινά μέτρα υπέρ του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Τα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, την αναστολή της συμμετοχής του εν λόγω κράτους μέλους στη μετεγκατάσταση, όπως προβλέπεται στην παρούσα απόφαση, καθώς και πιθανά αντισταθμιστικά μέτρα για την Ιταλία και την Ελλάδα.

(5) Η Σουηδία αντιμετωπίζει κατάσταση επείγουσας ανάγκης λόγω αιφνίδιας εισροής υπηκόων τρίτων χωρών στο έδαφός της εξαιτίας της έντονης μετατόπισης των μεταναστευτικών ροών. Στις 8 Δεκεμβρίου 2015, η Σουηδία ζήτησε επισήμως την αναστολή των υποχρεώσεων που υπέχει βάσει των αποφάσεων (ΕΕ) 2015/1523 και (ΕΕ) 2015/1601.

([1]) Γνώμη της 26ης Μαΐου 2016 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).
([2]) Απόφαση (ΕΕ) 2015/1523 του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2015, για τη θέσπιση προσωρινών μέτρων στον τομέα της διεθνούς προστασίας υπέρ της Ιταλίας και της Ελλάδας, (ΕΕ L 239 της 15.9.2015, σ. 146).
([3]) Απόφαση (ΕΕ) 2015/1601 του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2015, για τη θέσπιση προσωρινών μέτρων στον τομέα της διεθνούς προστασίας υπέρ της Ιταλίας και της Ελλάδας, (ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 80).

(6) Η αξιοσημείωτη αύξηση της παράτυπης διέλευσης των συνόρων στην Ένωση, καθώς και των δευτερογενών μετακινήσεων σε ολόκληρη την Ένωση έχει οδηγήσει σε απότομη αύξηση του αριθμού των αιτούντων διεθνή προστασία στη Σουηδία, ιδίως από άτομα που εισήλθαν στην Ένωση μέσω της Ιταλίας και της Ελλάδας.

(7) Τα στοιχεία της Eurostat επιβεβαιώνουν την απότομη αύξηση στη Σουηδία του αριθμού των αιτούντων διεθνή προστασία. Ο αριθμός των αιτούντων διεθνή προστασία αυξήθηκε κατά 60 % και πλέον φθάνοντας από 68 245 αιτούντες για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου έως 31 Οκτωβρίου 2014 σε 112 040 αιτούντες για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου έως 31 Οκτωβρίου 2015.

(8) Ο μηνιαίος αριθμός αιτούντων διεθνή προστασία έφθασε πρόσφατα σε ακόμη υψηλότερα επίπεδα: διπλασιάστηκε από τον Αύγουστο (11 735) έως τον Σεπτέμβριο (24 261) και έφθασε τις 39 055 τον Οκτώβριο του 2015 (αύξηση 61 % από τον Σεπτέμβριο).

(9) Η Σουηδία εμφάνισε μακράν τον υψηλότερο κατά κεφαλήν αριθμό αιτούντων διεθνή προστασία στην Ένωση το 2015 με 11 503 αιτούντες άσυλο ανά εκατομμύριο κατοίκων.

(10) Η Σουηδία βρίσκεται επίσης σε δυσχερή κατάσταση λόγω της σημαντικής πρόσφατης αύξησης του αριθμού των ασυνόδευτων ανηλίκων, αφού ένας στους τέσσερις αιτούντες διεκδικεί καθεστώς ασυνόδευτου ανηλίκου.

(11) Η παρούσα κατάσταση ασκεί πολύ σημαντική πίεση στο σουηδικό σύστημα ασύλου και μετανάστευσης, με σοβαρές πρακτικές συνέπειες επιτόπου όσον αφορά τις συνθήκες υποδοχής και την ικανότητα του συστήματος ασύλου και μετανάστευσης στον τομέα διεκπεραίωσης των αιτήσεων. Προκειμένου να αμβλυνθεί η σημαντική πίεση την οποία αντιμετωπίζει η Σουηδία, οι υποχρεώσεις που υπέχει η Σουηδία ως κράτος μέλος μετεγκατάστασης βάσει των αποφάσεων (ΕΕ) 2015/1523 και (ΕΕ) 2015/1601 θα πρέπει να ανασταλούν για ένα έτος.

(12) Η αναστολή των υποχρεώσεων της Σουηδίας θα πρέπει να συμπληρωθεί, κατά περίπτωση, με λειτουργικά μέτρα υποστήριξης, τον συντονισμό των οποίων αναλαμβάνει η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO) και άλλες συναφείς υπηρεσίες.

(13) Η Σουηδία θα πρέπει να παρουσιάσει στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή χάρτη πορείας στον οποίο προσδιορίζονται τα μέτρα που προτίθεται να λάβει προκειμένου να διασφαλίσει την αποτελεσματικότητα των οικείων συστημάτων παροχής ασύλου και μετανάστευσης και να αναλάβει εκ νέου τις υποχρεώσεις της δυνάμει των αποφάσεων (ΕΕ) 2015/1523 και (ΕΕ) 2015/1601, μόλις πάψει να ισχύει η αναστολή των υποχρεώσεών της.

(14) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας απόφασης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη αλλά μπορούν μάλλον, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας που ορίζεται στη Συνθήκη, η παρούσα απόφαση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων.

(15) Η παρούσα απόφαση σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(16) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, τα εν λόγω κράτη μέλη δεν συμμετέχουν στην έκδοση της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύονται από αυτήν ούτε υπόκεινται στην εφαρμογή της.

(17) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.

(18) Λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της κατάστασης, η παρούσα απόφαση θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Η παρούσα απόφαση θεσπίζει προσωρινά μέτρα στον τομέα της διεθνούς προστασίας υπέρ της Σουηδίας, προκειμένου να την υποστηρίξει να αντιμετωπίσει καλύτερα την επείγουσα κατάσταση που έχει προκληθεί λόγω της αιφνίδιας εισροής υπηκόων τρίτων χωρών.

Άρθρο 2

Αναστολή υποχρεώσεων δυνάμει των αποφάσεων (ΕΕ) 2015/1523 και (ΕΕ) 2015/1601

Οι υποχρεώσεις της Σουηδίας ως κράτους μέλους μετεγκατάστασης δυνάμει της απόφασης (ΕΕ) 2015/1523 και της απόφασης (ΕΕ) 2015/1601 αναστέλλονται έως τις 16 Ιουνίου 2017.

Άρθρο 3

Επιχειρησιακή υποστήριξη στη Σουηδία

Προκειμένου να βοηθηθεί η Σουηδία ώστε να αντιμετωπίσει καλύτερα την εξαιρετική πίεση που ασκείται στα οικεία συστήματα ασύλου και μετανάστευσης, χορηγείται, ειδική λειτουργική υποστήριξη στη Σουηδία, κατά περίπτωση, μέσω συναφών δραστηριοτήτων, τον συντονισμό των οποίων αναλαμβάνει η EASO και άλλες αρμόδιες υπηρεσίες.

Άρθρο 4

Συμπληρωματικά μέτρα που πρέπει να λάβει η Σουηδία

Έως τις 16 Ιουλίου 2016, η Σουηδία παρουσιάζει στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή χάρτη πορείας στον οποίο προσδιορίζονται τα μέτρα που θα λάβει για να εξασφαλίσει την αποτελεσματικότητα του οικείου συστήματος ασύλου και μετανάστευσης και να αναλάβει εκ νέου τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει των αποφάσεων (ΕΕ) 2015/1523 και (ΕΕ) 2015/1601, μόλις πάψει να ισχύει η αναστολή που αναφέρεται στο άρθρο 2.

Άρθρο 5

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Λουξεμβούργο, 9 Ιουνίου 2016.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

G.A. VAN DER STEUR